

OTTEITA TAVOITTEISTA

"Kansallinen ruokastrategia 2040:n visio on Onnellisen ruuan maa. Vision tavoite on, että Suomesta tulee maailman johtava kestävien ruokajärjestelmien kehittäjä ja uudistaja. Ruokastrategia rakentuu neljästä strategisesta päämäärästä ja yhteensä 15 alatavoitteesta.

Strategiset päämäärät:

Ruokajärjestelmämme on vuonna 2040 kannattava ja reilu, huoltovarma, luonnon kantokyvyn huomioiva sekä ruokakulttuuria ja hyvinvointia edistävä."

"Eläinten hyvinvointi ja tautien hallinta ovat korkealla tasolla"

Reiluus ja kannattavuus

EläVi: Reiluuden ja kannattavuuden parantaminen ovat erittäin tärkeitä tavoitteita erityisesti alkutuottajien näkökulmasta. On erityisesti saatava reilu korvaus niille (pien)tuottajille jotka ruoantuotannon ohella panostavat ympäristölle, eläinten hyvinvoinnille ja ilmastolle parhaisiin ratkaisuihin. Eläinten hyvinvoinnin parantaminen on kiitettävä strategisena tavoitteena. Tuotantoeläinten hyvinvoinnin saaminen vähimmäistasolle edellyttää eläinten hyvinvointilaissa olevien vakavien puutteiden korjaamista (esim. broilerit, parsinaudat).

Strateginen tavoite 1: Arvonlisä

EläVi: PK-yritykset ovat tärkeitä Suomen koko ruoka-alalle, maaseudulle ja luonnontuotteiden hyödyntämiselle.

Ruokavienti ja kansainvälinen kilpailukyky

EläVi: Suomella on vahvaa osaamista kasviproteiinituotteiden kehittämisessä ja valmistuksessa, ja ulkomailla on rajattomat markkinat näille tuotteille. Tätä tutkimus- ja kehitystyötä pitää vahvistaa ja kehittää myös uusien proteiinikasvien viljelyä sekä sienien keräystä, viljelyä ja näistä valmistettavien tuotteiden tuotantoa.

Ruoka-ala houkutteleva ja reilu Tuotantoeläinten hyvinvointi lisääntyy

EläVi: On hyvä, että strategiseksi tavoitteeksi on otettu tuotantoeläinten hyvinvoinnin lisääminen, mikä on myös kansalaisten enemmistölle tärkeä asia. Tällä hetkellä uudessa eläinten hyvinvointilaissa on vakavia puutteita (esim. broileritiheys,

parsinaudat), jotka on ehdottomasti korjattava, ennen kuin edes lain minimi on riittävä.

On huomattava, että käytännössä eläinten hyvinvoinnin parantaminen ja muut strategiset tavoitteet (luonto-, ilmasto-, kansanterveys ym.) eivät ole saavutettavissa, ellei lähdetä määrätietoisesti tukemaan siirtymistä kohtuukokoiseen, eettisesti ja ekologisesti kestäväan eläintuotantoon, ajamaan asteittain alas teollisinta eläintuotantoa ja lisäämään kasviproteiinien tuotantoa sekä kasvipohjaisten elintarvikkeiden kulutusta.

Kaikille tuotantoeläimille on järjestettävä mahdollisuus ulkoiluun ja märehitijöille laidunnukseen, millä voidaan turvata myös perinnemaisemien säilyminen ja edistää mm. rikasta hyönteis- ja lintulajistoa. Tilakoon ja eläinmäärän voimakas suureneminen on ongelma, sillä se vaikeuttaa esim. eläinten yksilöllisten tarpeiden ja terveysongelmien huomioimista sekä ulkoilun ja laidunnuksen järjestämisestä. Tautiepidemian sattuessa suurtila on paljon haavoittuvaisempi kuin pienemmän eläinmäärän tila. Myös suurpetojen torjunta on haastavampaa suurtilalla.

Kuluttajien tietämystä tuotantoeläinten kohtelusta ja mahdollisuuksia tehdä tiedostavia valintoja on erittäin tärkeää lisätä. Eläinten hyvinvoinnista kertovien luotettavien merkintöjen käyttöönotto ei kuitenkaan saa tarkoittaa sitä, että eläinystävällisimmän tuotetut eläintuotteet (tai kasviproteiinituotteet) ovat tavanomaisia kalliimpia ja vain varakkaimpien ulottuvilla.

On koko yhteiskunnan etujen mukaista, että erilaisin tukitoimin pidetään eettisesti kestävimmin tuotetut tuotteet kohtuuhintaisina. Esimerkkejä näistä eläinten hyvinvoinnista kertovista merkinnöistä ovat Elvi (Animal Welfare Quality - Suomi edelläkävijä tässä), luomutuotteet ja luonnonlaidunliha ja -maito, sekä kananmunissa kanojen ulkoilumahdollisuudesta kertovat merkinnät.

Huoltovarmuus

EläVi: Tässä haluamme kiinnittää huomiota siihen, miten pitkälle osa Suomen eläintuotannosta (esim. siipikarja ja kasvatuskalat) pyörii ulkomaisen proteiinirehun varassa. (Kuten luonnoksessa todetaan, eläintuotannon täydennysvalkuaisrehun osalta omavaraisuusaste on alle 30 %.) Tämä on täysin kestämaton tilanne huoltovarmuuden näkökulmasta ja siksi, että rehuntuotannon haitalliset ympäristö- ja ilmastovaikutukset on ulkoistettu mm. Brasilian kaltaisiin maihin.

Lihatiedotus kertoo sivujensa Rehut ja vesi -osiossa tärkeää tietoa:

"Yli 95 % maahan tuotavasta soijasta käytetään rehuteollisuudessa, lähinnä sikojen ja siipikarjan rehuihin. Soijan osuus sikojen rehuista on 6 % ja 15 % broilerin ja muun siipikarjan rehusta, mutta sen käyttöä korvataan yhä enemmän kotimaisella

kasvivalkuaisella. Joissakin Euroopan maissa jopa neljännes broilereiden rehusta voi olla soijaa. Meillä märehitijäketjussa soijaa saatetaan käyttää vain vasikoiden rehuissa."

Kalankasvatuksessa käytetään myös suuria määriä soijaa. Samoin vasikanrehussa käytetään palmuöljyä. Näin lihan, kalan, maidon ja munien tuotannon haitallisia ympäristö- ja ilmastovaikutuksia ulkoistetaan rehuntuotannon kautta mm. EU:n ulkopuolisiin maihin. Tämä ei ole hyväksyttävää, eikä myöskään Suomen etujen mukaista.

Kaikki lausunnot ruokastrategiaan:

<https://www.lausuntopalvelu.fi/FI/Proposal/Participation?proposalId=833677ad-037c-45ca-814d-2525ea40ca1e>